

Lempäälän lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vuosille 2024-2026 -lähetekeskustelu

Kasvatus- ja opetuslautakunta 11.06.2024 § 63
508/12.00.00/2024

Valmistelija kehittämisspäällikkö Tuija Ylä-Himanka

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma on sekä lastensuo- jelu- että oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa edellytetty asiakirja, jonka avulla ohjataan, johdetaan ja kehitetään lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistävää työtä kunnassa. Kansallisella tasolla suunnitelmatyöhön linkittyvät myös muun muassa kansallinen lapsistrategia ja sen toimeenpanosuunnitelma sekä Unicefin lapsiystävällisen kuntamallin (LYK) sisällöt. Hyvinvointialuesiirtymän 1.1.2023 myötä lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmatyötä ohjataan myös Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksella ja suunnitelmalla, joka on vahvistettu vuosille 2023-2026 (aluevaltuusto 12.2.2024). Se linjaa hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet, tavoitteet ja niiden toimeenpanon väestötasolla. Suunnitelmalla kutsutaan alueen kunnat, järjestöt sekä muut sidosryhmät eri aloilta kehittämään ja toimeenpanemaan uutta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen yhteistyömallia.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman prosessi

Lempäälän lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaprosessi käynnistyi helmikuussa 2024, kun saimme tiedon vahvistetusta Pirkanmaan hyvinvointialueen hyvinvointikertomuksesta ja suunnitelmasta. Suunnitelmatyön koordinointiin koottiin monialainen työryhmä, johon kuuluu edustus varhaiskasvatuksesta, opetustoimesta ja nuorisotyöstä sekä yhteistyökumppanimme Tutkimus ja Kehitys Ajatustalo Oy:n edustaja. Suunnitelmatyön pohjaksi sovittiin, että suunnitelmassa tullaan huomioimaan niin monipuolista tilastotietoa kunnan lasten ja nuorten hyvinvoinnista kuin myös heidän aidon kuulemisensa kautta syntynyt kuva lapsuudesta ja nuoruudesta Lempäälässä. Kommentteja suunnitelmaluonnokseen pyydetään kasvatus- ja opetuslautakunnasta ja yhteisölautakunnasta sekä lasten ja nuorten kumppanuustimistä. Suunnitelman valmistumisajan- kohdaksi asetettiin lokakuu 2024.

Ajankuvan ja arjen ilmiöiden huomiointi suunnitelmassa

Yksilön hyvinvointi on monisyinen, kokemuksellinen asia, joka vaihtelee ja muuttuu ajassa ja eri elämänvaiheissa. Professori Joseph E. Stiglitz (2009) työryhmineen on määrittänyt hyvinvoinnin rakentumisen kannalta kahdeksan ihmiselämän osa-alueita. Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmassa tarkastellaan näiden osa-alueiden sisältöjä lempääläisten lasten, nuorten ja lapsiperheiden arjen näkökulmasta. Hyvinvoinnin osa-alueiden joukosta on tunnistettu tähän aikaan vahvasti resonoivat ilmiöt ja asiat, joilla on vaikutusta lasten ja nuorten hyvinvointiin niin Lempäälässä kuin valtakunnallisestikin. Tunnistetut ilmiöt ovat:

- Lasten ja nuorten jaksaminen ja mielen hyvinvointi
- Elintavat hyvinvoinnin perustana
- Sosiaaliset suhteet ja vapaa-aika

- Turvallisuus

Hyvinvointisuunnitelman indikaattoreiden valinta perustuu edellä mainittujen ilmiöiden tarkasteluun ja niiden kautta syntyvään kuvaan lempääläisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista.

Suunnitelman tavoitteet ja toimenpiteet

Suunnitelmaan hahmottuvien tavoitteiden ja toimenpiteiden lähtökohtana on lempääläisten lasten ja nuorten hyvinvoinnin tila (tilasto- ja kokemustieto) sekä hyvinvointiin vaikuttavat tunnistetut ilmiöt. Kokemustiedon keräämisen (31.5 mennessä) ja lausuntakokouksen lähekeskustelun (11.6) ajoittuessa touko-kesäkuulle, tavoitteiden ja toimenpiteiden auki kirjaaminen mahdollistuu kesäkuusta alkaen. Jo nyt tiedetään kuitenkin, että tässä ajassa esiintyvät ilmiöt haastavat perheiden arkea, ja lasten ja nuorten parissa työtä tekeviä ammattilaisia. Ilmiöillä on myös useita keskinäisiä yhteyksiä ja ne näyttäytyvät eri ikäryhmissä eri tavoin. Tavoitteissa ja toimenpiteissä onnistuminen edellyttääkin kunnan ja Pirkanmaan hyvinvointialueen eri toimijoiden monialaista ja -ammattillista yhteistyötä. Yhteiseen työhön tulee jatkossa ottaa mukaan entistä laajemmin myös seurakunta, seurakunnat, järjestöt ja yhdistykset.

Lisätietoja: kehittämispäällikkö Tuija Ylä-Himanka puh. 050 383 0600, sivistysjohtaja Nina Lehtinen, puh. 050 383 9789.

Esittelijä	Sivistysjohtaja
Päätösehdotus	Kasvatus- ja opetuslautakunta käy lähetekeskustelun lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmistelusta
Päätös	Kasvatus- ja opetuslautakunta kävi lähetekeskustelun lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman valmistelusta

Merkittiin pöytäkirjaan, että kehittämispäällikkö Tuija Ylä-Himanka oli asiantuntijana läsnä tämän pykälän käsittelyn ajan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kunnanhallituksen edustaja Pasi Huhtala poistui kokouksesta klo 19:41 tämän pykälän käsittelyn aikana.

Merkittiin pöytäkirjaan, että kehittämispäällikkö Tuija Ylä-Himanka poistui kokouksesta klo 19:59 tämän pykälän päätöksenteon jälkeen.

Tiedoksi	Kehittämispäällikkö, yhteisöpalvelut, yhteisölaivastokunta
----------	--